

Feri Lainšček

Sprehajališča za vračanja

*Odlomek iz romana v verzih**

Ta roman v verzih posvečam Carlu Gustavu Jungu, psihoanalitku in Velikemu magu, ki je verjel v pesniško resnico o tem svetu, tako kot v njo tudi sam verjamem.

“Naučil sem se, da poleg duha tega časa deluje še drugi duh, tisti, ki vlada globinam vsega pričujočega,” je zapisal v svoji Rdeči knjigi in prav to spoznanje skromno postavljam za moto tega poročila. Zavest o “duhu globine”, ki sem se mu dal na razpolago, je vplivala na njegovo vsebino skupaj z drugimi Jungovimi spoznanji.

SUM

40. spev

Je prah besed, ki tudi veter
ga več nikoli ne pobriše.

Pač niso se ujele v eter.
Še žive niso šle iz hiše.
Ostala so le trupla nič.
Njih krste so purpurne niše,
ki včasih so edina, nema priča
odpiranju srca, izlivom,
obljubam praznim fičfiriča.
Pečatijo se s tihim gnevom
starlet iz bara Dolce vita

* Knjiga izide leta 2010 pri založbi Nova Revija v zbirki Samorog.

in čas jih prepusti bogovom.
Res ni jim mila Afrodita.

Zakaj mu torej je verjela
in še je njena želja skrita?
Čemu prepričana je scela,
da prav Goldinski je mogotec,
ki jo bo rešil iz bordela?

41. spev

Zato, ker ni kak svetopetec?
Pa ker resnično še pred časom
sta tu imela skriti kotec,
kjer ni mu dala le pod pasom
in ni mu vzela več iz žepov.
Predala se mu je z zanosom,
kot bi ljubila brez naklepov –
verjela, da po vseh teh letih
bežita končno iz kalupov.

A kot da to je beg ukletih!
Saj komaj se za hip spozabi
(podnevi zadiši po cvetih,
ponoči se ji svet zagabi),
že zopet je v hotenju sama.
Ga vzame mesto? Kar ugrabi.
Križišča, ceste, hiše, krama,
cel labirint kleti podganjih,
navzven sijoča panorama,
a znotraj duh svetov nekdanjih –
vse to je nekaj, kar jo zbega,
in je konfuzna ob vprašanjih.

42. spev

Kaj če nevarna ni zalega
in je gospod zaspal ob ženi?
Čeprav ... Da bi se bala tega?
Ob teti znotraj ohlajeni?

Zla sled morda diši po spermi,
a čuti se pridih žvepleni.
Ni nuja nekaj, kar ojarmi
vseh fint že veččega gospoda,
in brž ko sprega je pred durmi,
končuje ta se epizoda.
Zatorej je skušnjava večja!
Že spet se roga ji usoda.
Še speča v perju leporečja,
ki jo je zmoglo preslepiti,
drsi počasi iz naročja
in se ne more prav zbuditi.

DEMONI

43. spev

Lep demon je Teréza. Ženska,
ki jo ljubezen navdihuje.
Kot davna, skrita arabeska
se znotraj znova izrisuje
in z magično žari globino.
Telo (ki zopet ga neguje)
privija k njemu se s toplino,
ki se z ničemer ne primerja.

Kot vernik si želi v bližino
svilene duše in oltarja,
kjer bog ljubezni troši mano
in s psalmi zveste nagovarja.
V resnici pa, seveda, vdano,
ko je priložnost in le more,
prihaja v posteljo postlano
in tu ostaja spet do zore.

44. spev

A nekaj je nekje za vrati
in je ujeto med zastore –
saj včasih se boji zaspiti.

Občutek je neznan in čuden.
Še sam si ne želi priznati,
da se – ves v nelagodju – buden
skrivaj ozira gor po kotih.
(Sicer je zmeraj trezno hladen
in bil je že na strašnih mestih ...)
Kaj tu ga bega? Čas nekdanji?
Obrazi teh podobic svetih
s trpljenji, grehi in kesanji?
Čuječa noč ob mladi vdovi
in tam na navju mir poslednji?
Ne čisto zemeljski strahovi ...

A temu se ne sme zdaj vdati!
Od nekdanj znani so robovi –
tam, onstran, se ne da lagati.

BLODNJAK

45. spev

Oj, siva noč! Spet dih se svinge
je s trpkim vonjem sna pomešal
in pan brez sape za siringe
je tam – že spotoma – opešal.
Meglà vse riše le v obrisih
(detajlov duh ne bo pogrešal)
in menja znake na napisih,
ki prej so rekli, kam se pride.
Prizor razstavi se po kosih
v razsežnost platna za privide
in tu se živa slika neha.

Vrstijo psevido se etide
za razne blazneže brez greha,
a mnoge trdne mestne vile
več niti ne pokriva streha.
Reči, ki so se tu zgodile,
iz ust so večnih in nemilih
krilate kače privabile.

Že tisočletja čuva kelih
gorljivost olja, ki preganja
temò po strašnih navodilih
spoznanja konca in vstajenja,
ljudje pa vztrajno po živalsko
si z mezgo dajejo življenje.

46. spev

V polnočno tihožitje z žensko,
ki se je v sadež spremenila,
zre mož (se nag drži salonsko,
z dlanjo si lika oblačila),
in kot da vabi ga oboje:
ostati in oditi. Sila,
ki vzeti ga želi na dvoje,
več nima vektorjev zanosa,
temvè plod stiske je, presoje.
Rešiti se želi iz zosa.
Vse tukaj že postaja mora.
Kot v šipi bi brencljala osa,
se sliši čudno spod zastora.
Pa tudi iz globin hodnika
prijaha šum neznanega izvora ...

Pogledat šel je, kdo potika
brez nog in sna se tam po sobi.
Tedaj zgrozila ga je slika,
ujeta le za hip v svetlobi.
Pobegla senca? Sled nečesa,
kar zvesto služi že Gnusobi?
Gostota zračnega telesa,
ki pač je le zato prikazen,
da bes mu prhne iz očesa.
V resnici pa dozdevek blazen,
da on ga gleda, ki je žrtev
(da suče se tu duh zalazen).

47. spev

A mrtev človek je ves mrtev!
Ne more pač na pol umreti!
Mar možna torej je vrnitev?
Kaj sme si tak sploh kaj želeti?
Seveda ne – in to je zmeda,
ki mora se ji zdaj upreti!

A v njem še zmeraj se seseda
sipina moškega poguma.
Pa tudi se vse bolj zaveda,
kako je tanka nit razuma,
ki se je skuša oprijeti.
Res rob obupa. Čemu še gluma?
Ne more ženska mu verjeti,
da buden se bori z duhovi!
Saj tega se ne da dojeti.
Ni človek, ki živi s strahovi ...

“Vem, nisva sama,” de Teréza.
“A on je onkraj. Tam svetovi
so brez vrnitve.” In noéza
mu zdaj pomaga. (Je membrana.
Pogled iz ogledala. Leza,
ki bo zamanska. Zla nakana
in lov po črnih morjih Hada,
ko že razpadla je tartána.)

48. spev

Verjame ji in se obvlada.

Spet mesto spi v trebuhu kita.
V megli sta vrh in dno prepada,
v meglo je tiha skrb zavita
pa tudi vsaka druga želja
do jutra bo ostala skrita.
Gospod Goldinski (sam kot čaplja)
odhaja v dolgi žep sivine
in ves tesnoben podoživlja

pogled prikazni in spomine.
Vsak kdaj tako beži in upa,
da ga ne bo več iz globine.
A ta ozir je še poln strupa!
Med njima resda kerber pazi,
a kdo naj sencam duš zaupa,
ko spogleduje se z dokazi?

Kot plankton tja v neskončno morje
od nekdanj tonejo obrazi
(in vino poteši grobarje),
le srd se kdaj kot kužna boja
zahrbtno dvigne nad obzorje.

ŽALUJKA

49. spev

Za mestom spečim tukaj pluje
še ladja norcev, Dolce vita.
Kot stara copra se zmrduje
(nad modro držo eremita),
koketno modrc si popravlja
in zdi se ji, da je Lolita.

V naročju damskem ždi drhtulja.
Ko pridušeni pok orgazma
se v gladkih ribjih ustih staplja
s posmehom blagega cinizma,
v en mah se upanje razblini.
Zvestoba spet je le fantazma.
Nihče ne bo nikdar edini.
Zato Goldinski mir svoj išče
pri njej na žametni blazini
in bar je varno zatočišče.

50. spev

Kot v pèkel v zgodbo zre Silvana.
Zdaj ni več le duhov bojišče.

Poslušaj ga, ne ravno zbrana,
in v grozi skuša doumeti,
kdo ženska je, doslej neznana,
ki v ris ga svoj želi ujeti.
Vse zdi se ji prevara, spletko,
predrznost, kraja, čin prekleti –
saj jemlje ji ga pač grizetka,
ki leze v rit kot košček mila.
Slutila je že od začetka,
da lovke tam steguje Scila,
a to zdaj je poskus žalujke
in zlahka bi jo zadavila.

Sem hodil je sesat ji dojke.
Verjela je v opojnost mleka.
Na lepem je gospa iz trojke
in grebe naj se za človeka,
ki jo je pustil tu kot cunjo.
(Kot kurbo, ko se čas izteka.)
Jo dal za nič. Za lačno luknjo.
Za tisti bedni krik praznine.
Iskanje smisla. Babjo blodnjo.
Občutek samca, da z višine
se tja v globino bolje vidi ...

51. spev

Pa tudi, če so zgolj skomine
in so ga zmedli le prividi,
prenoro je, da bi mižala ...
Kaj strast stori, lahko predvidi,
kaj smrt – in žal in bol – bi znala,
pa pojma nima. Moč nesrečnih
se zdi prvinska. Ker brez grala
se tèmjen jok (ta pesem večnih)
prenaša po stopniščih vekov.
Kot pes gre kdaj ob urah nočnih,
in tujih si želi dotikov.
Čez dan spet z netopirji drema
kje gor pod strehami zvonikov.

Najraje pa živi med dvema.
Z bolestjo večne nimfomanke
si dela gnezdo iz objema,
sladkò dehti, nastavlja zanke,
in svojih redkih se navdihov
oprime z vztrajnostjo bršljanke.

Nihče v tej hiši ni brez grehov
in njena skrb je v bistvu čudna.
V blodnjaku mask in lažnih vzdihov
se zdi bolest celo absurdna.
Pa vendar se Silvana zgublja.
Zdrs zdi se pot, ki bo usodna.
V ogabno zmes odplak in mulja,
ki v ustih jutra se nabira,
rodi se sluzasta jegulja.